

Strategie péče o matku a dítě (dříve „koncepce“)

Vstupní přehled návrhu vycházejícího
z expertízy Pracovní skupiny k porodnictví

3. června 2024
Lucie Hradecká
Odbor rovnosti žen a mužů

Úřad vlády České republiky

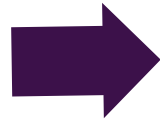
To je
rovnost

To je
rovnost

2020/2021

- Původní vládní úkol pro Ministerstvo zdravotnictví (2020, poté posun na 2021)
- **Příprava však nerealizována**

2021-2023

- Zpracovávání 1. části materiálu ze strany Ministerstva zdravotnictví
- Projednání návrhu Pracovní skupinou k porodnictví
- **Zamítnutí návrhu pro jeho neslučitelnosti s původním zadáním**

2024

- Zpracovávání 1. části materiálu ze strany Úřadu vlády ČR v součinnosti s Pracovní skupinou k porodnictví
- **Představení základních bodů, diskuze a rozeslání návrhu k připomínkám**

USNESENÍ PRACOVNÍ SKUPINY K PORODNICTVÍ Č. 03/2023 ZE DNE 27. LISTOPADU 2023

(I. část)

Pracovní skupina k porodnictví

a) se seznámila s částí draftu Koncepce rozvoje péče o matku a dítě v ČR do roku 2030, který zpracoval Odbor zdravotní péče Ministerstva zdravotnictví;

b) vyjadřuje silné znepokojení nad tím, že předložený návrh je v rozporu s původním zadáním ze Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030 a Programovým prohlášením vlády, a potažmo s aktuálními doporučeními WHO i doporučeními adresovanými České republice v souvislosti s jejími lidskoprávními závazky;

USNESENÍ PRACOVNÍ SKUPINY K PORODNICTVÍ Č. 03/2023 ZE DNE 27. LISTOPADU 2023

(II. část)

Pracovní skupina k porodnictví (pokračování usnesení)

c) doporučuje sekretariátu, aby Podklad k přípravě Koncepce péče o matku a dítě, schválený usnesením Pracovní skupiny k porodnictví č. 02/2023 ze dne 20. března 2023, rozpracoval do podoby expertního návrhu analytické a úkolové části Koncepce péče o matku a dítě tak, aby odpovídal nepodkročitelnému minimu z aktuálního znění Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030 a Programovému prohlášení vlády, a tím zajistil související organizační a odbornou součinnost na přípravě koncepce;

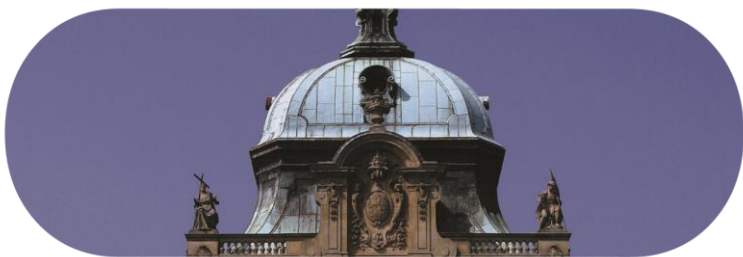
USNESENÍ PRACOVNÍ SKUPINY K PORODNICTVÍ Č. 03/2023 ZE DNE 27. LISTOPADU 2023

(III. část)

Pracovní skupina k porodnictví (pokračování usnesení)

d) obrací se na zmocněnkyni vlády pro lidská práva s žádostí, aby s ministrem zdravotnictví následně tento expertní návrh projednala a v souvisejících jednáních se důsledně zasazovala o to, aby konečná podoba koncepce odpovídala zadání ze Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030 a závazku z Programového prohlášení vlády.

PODKLADY PRO PŘÍPRAVU

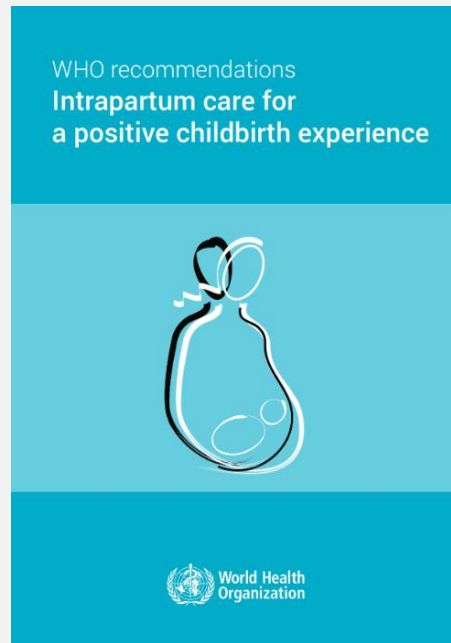
- Relevantní legislativa a národní strategické dokumenty
- Mezinárodní strategické dokumenty, standardy a doporučení
- Data od ÚZIS ČR
- Usnesení a podněty Pracovní skupiny k porodnictví
- Obsah diskuze z posledních dvou jednání + doporučené odborné zdroje
- Podklady českých profesních organizací zdravotníků a zdravotnic a dul
- Vlastní rešerše
- Individuální konzultace

DOPORUČENÍ WHO PRO POZITIVNÍ PORODNÍ ZKUŠENOST

Těhotenství

Porod

Šestinedělí

DOPORUČENÍ FIGO

FIGO Statement

September 2021

Ethical Framework for Respectful Maternity Care During Pregnancy and Childbirth

This document complements FIGO's Statement – [Childbirth: A Bill of Rights](#) – by providing an ethical framework for respectful maternity care during pregnancy and childbirth. Together with the bill of rights, it will help to power Sustainable Development Goals 3.1 and 3.2, which aim to reduce the global maternal mortality ratio to less than 70 per 100,000 live births and end preventable deaths of children and newborns by 2030.

Pregnancy, labour and birth are life-changing physiologic processes for most women and their families that benefit from collaboration between health care practitioners delivering maternity care. Multidisciplinary education and teamwork – including communication, collaboration, consultation and referral – are essential to ensuring optimal care for women and babies, especially those with obstetric-neonatal risk, or when obstetric-neonatal complications occur.

FIGO, in collaboration with colleagues from the International Confederation of Midwives, White Ribbon Alliance, the International Pediatrics Association and the World Health Organization (WHO), launched the [International Childbirth Initiative](#) to promote active involvement by professional associations, governments, non-governmental organisations and civil society to improve quality of care and reduce abuse, neglect, and extortion of childbearing women in facilities.

DALŠÍ PŘÍKLADY DOPORUČENÍ PRO BEZPEČNOU A RESPEKTUJÍCÍ PÉČI

•12 kroků ICI

The International Childbirth Initiative (ICI)
12 Steps to Safe and Respectful MotherBaby-Family Maternity Care

Standardy
MUNet

Evropské standardy pro
porodní domy a centra

DEVOTION
CA118211

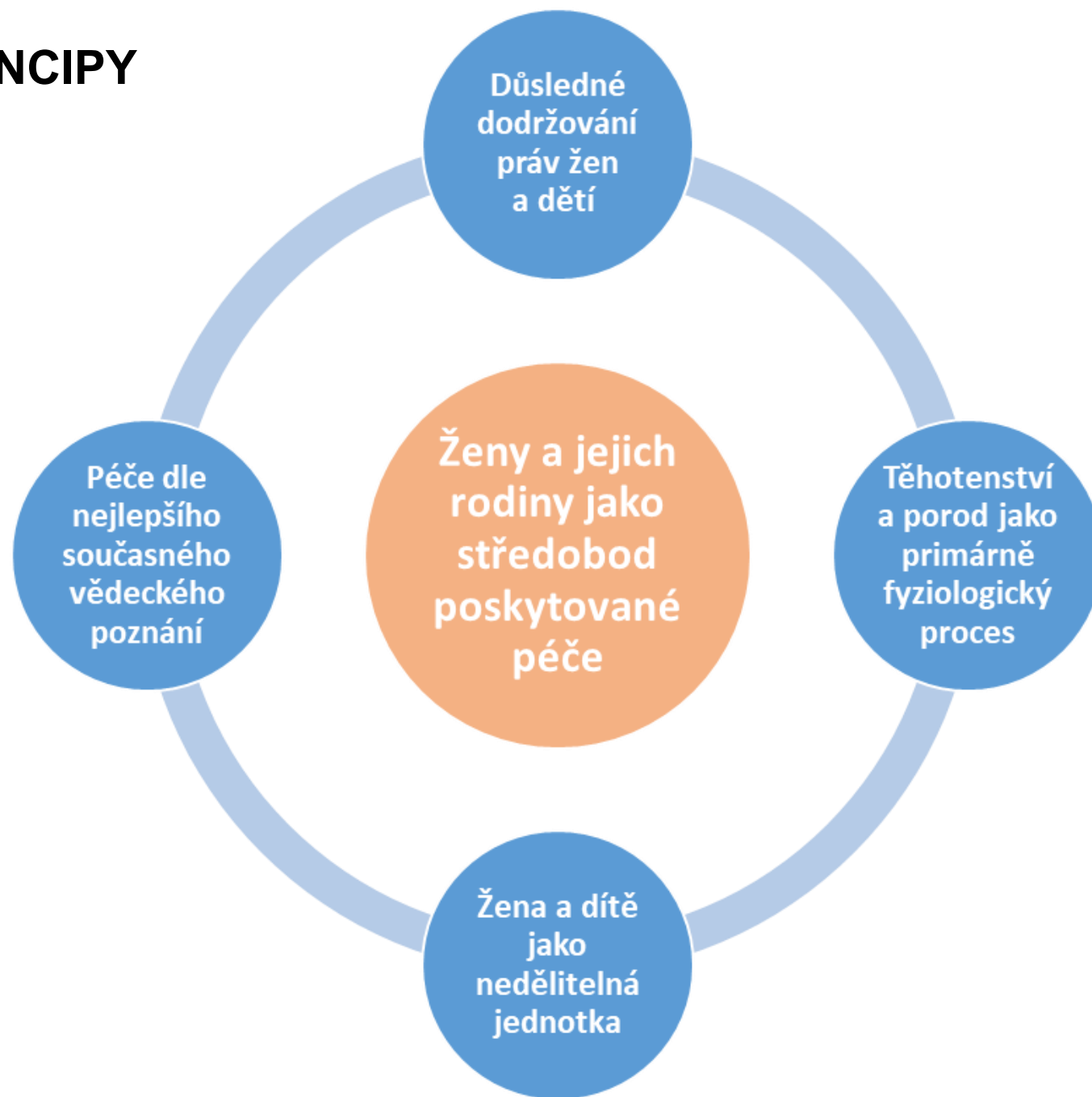
! Traumatic birth experiences generate significant costs for healthcare systems, with possible economic consequences for society as a whole. !

HOW TO MAKE BIRTH
BETTER

Leaflet of key recommendations for policy based on current evidence and knowledge developed by COST Action 18211 DEVOTION

WHAT CAN BE DONE TO PREVENT NEGATIVE EFFECTS OF CHILDBIRTH?

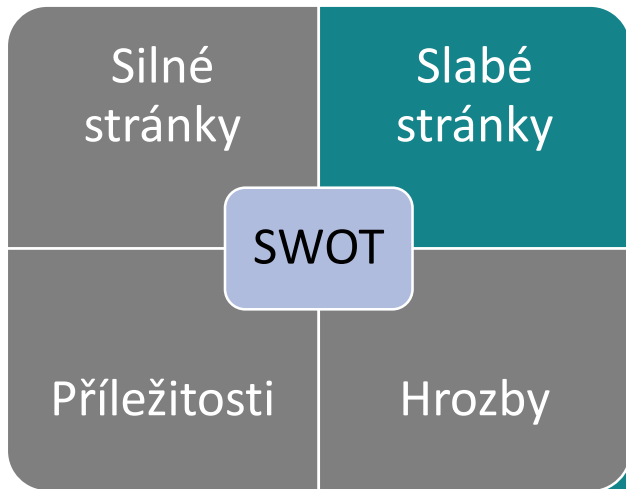
PRŮŘEZOVÉ PRINCIPY

ZAMĚŘENÍ A ÚČEL STRATEGIE, JEJÍ UŽIVATELÉ A UŽIVATELKY

- Strategie se soustředí na **již těhotné ženy s chtěným těhotenstvím**, jejich porod, šestinedělí, event. případnou perinatální ztrátu
- Realizovat práva žen a dětí a **zajistit ženám pozitivní porodní zkušenost a tomu odpovídající organizaci, dostupnost a kvalitu zdravotních služeb** v těhotenství, při porodu a v šestinedělí
- Poskytnout zdravotníkům a zdravotnicím **přehledný a stabilní rámec pro poskytování zdravotních služeb v době raného mateřství**, posílit jejich kompetence a zajistit efektivní spolupráci a návaznost mezi relevantními profesemi
- Primárně určena příslušným orgánům státní správy v čele s Ministerstvem zdravotnictví, koncovými příjemkyněmi strategie jsou matky s dětmi a jejich rodiny

SLABÉ STRÁNKY STÁVAJÍCÍHO SYSTEMU

(I. část)

- Neexistence národních klinických postupů
- Zásadní rozdíly v kvalitě poskytované péče napříč jednotlivými zařízeními a regiony
- Přetrvávající existence rutinních postupů a vyšší míra intervencí
- Roztříštěnost a dvojkolejnost péče (o matku a dítě se nepečuje jako o nedělitelnou jednotku)
- Neefektivní spolupráce mezi jednotlivými profesemi
- Vysoká míra nespokojenosti s péčí, počtu stížností a žalob (vystupuje i v porovnání s dalšími lékařskými obory)
- **Nenaplněná poptávka po respektující péči**

SLABÉ STRÁNKY STÁVAJÍCÍHO SYSTÉMU

(II. část)

- Omezení volby žen ve výběru místa, způsobu a okolností porodu (skrze neexistenci samostatných porodních domů a nemožnost využívat zdravotnických služeb při porodu ve vlastním sociálním prostředí)
- Nedostatečná návaznost porodní a poporodní péče
- Špatné výsledky v oblasti perinatálního duševního zdraví
- Pokles počtu výlučně kojených dětí během pobytu v porodnici / při odchodu z porodnice
- Legislativní překážky bránící naplnění kompetencí porodních asistentek
- Nepřiměřená ingerence lékařských profesí do kompetencí a stavovské samosprávy porodních asistentek

SLABÉ STRÁNKY STÁVAJÍCÍHO SYSTÉMU

(III. část)

- Neplnění mezinárodních lidskoprávních závazků ČR
- Nedostatečné právní povědomí zdravotníků a zdravotnic o patientských právech a souvisejících povinnostech poskytovatelů zdravotních služeb
- Špatná a necitlivá komunikace ze strany zdravotnického personálu
- Stigmatizace žen a rodin, které preferují mimoklinický nebo ambulantní porod
- Absence pravidelných supervizí
- Nedostatky v aplikační praxi stran uplatňování svobodného a informovaného souhlasu

Počet žen s vykázaným výkonem provedeným porodní asistentkou

Tab.1: Počet žen s alespoň vykázaným výkonem (06021, 06023, 06211)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet žen s alespoň vykázaným výkonem (06021, 06023, 06211)	9 797	8 535	6 576	6 140	5 689	5 063	4 606	3 760	3 682	3 203	2 780	3 659	3 953
Komplexní vyšetření těhotné ženy porodní asistentkou (06021)	x	x	x	x	5	1	2	19	6	4	480	1 143	1 627
Kontrolní vyšetření těhotné ženy porodní asistentkou (06023)	x	x	x	x	22	10	14	17	31	21	340	968	1 413
Návštěva těhotné nebo matky v šestinedělí porodní asistentkou (06211)	9 797	8 535	6 576	6 140	5 683	5 052	4 590	3 727	3 645	3 180	2 174	2 136	2 007

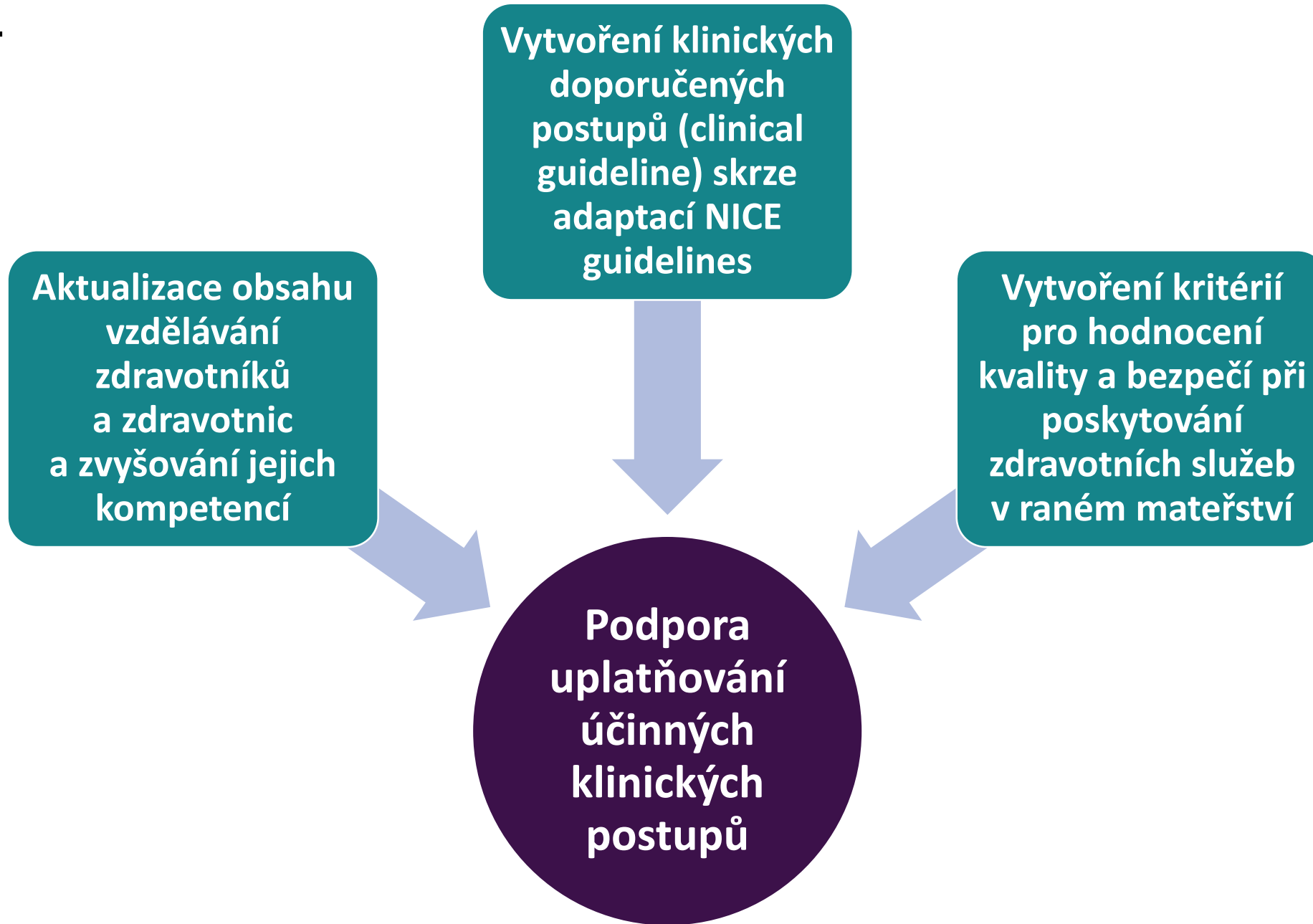

NÁVRHY ŘEŠENÍ (ÚKOLOVÁ ČÁST)

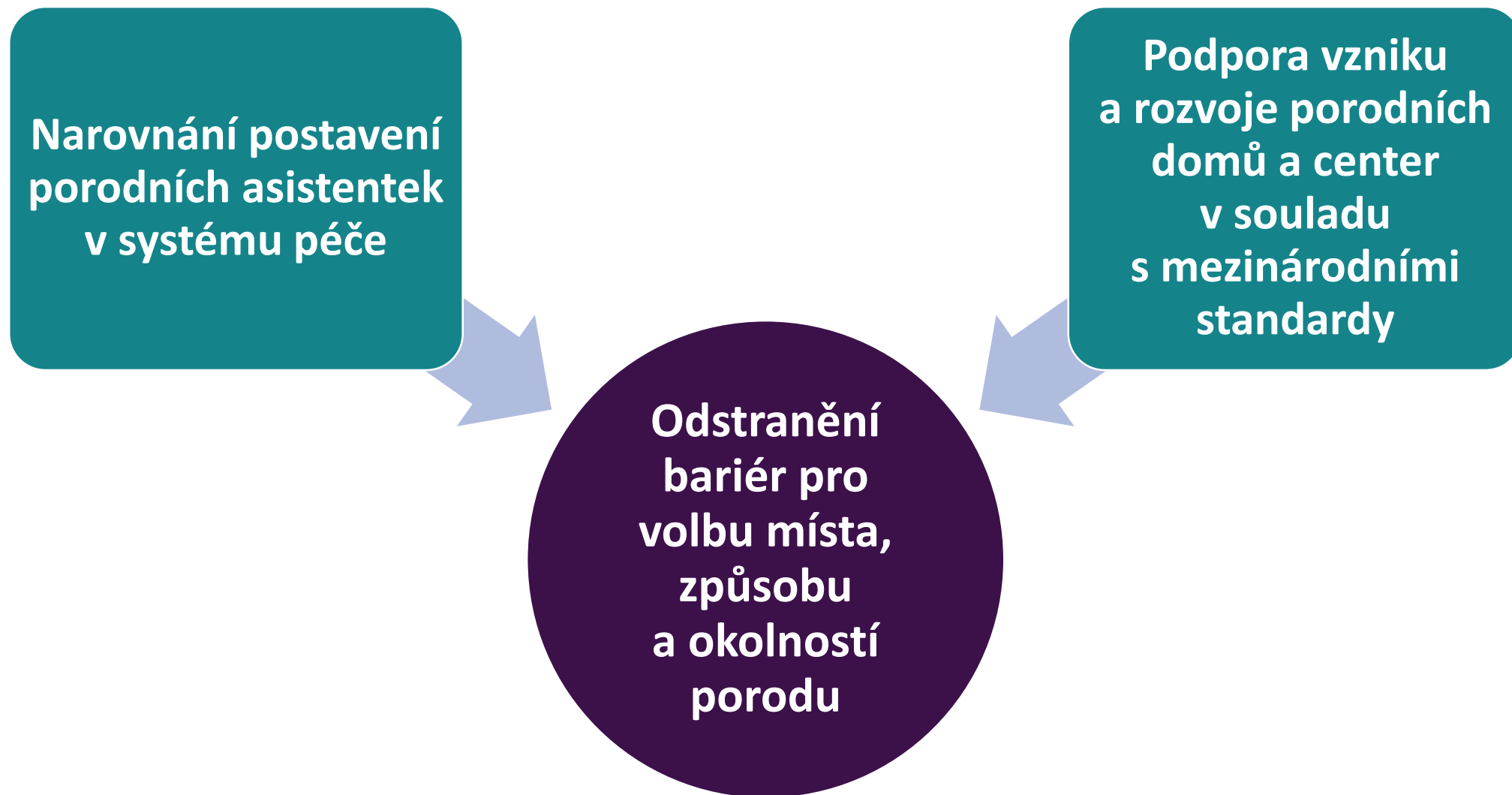
I. OBLAST

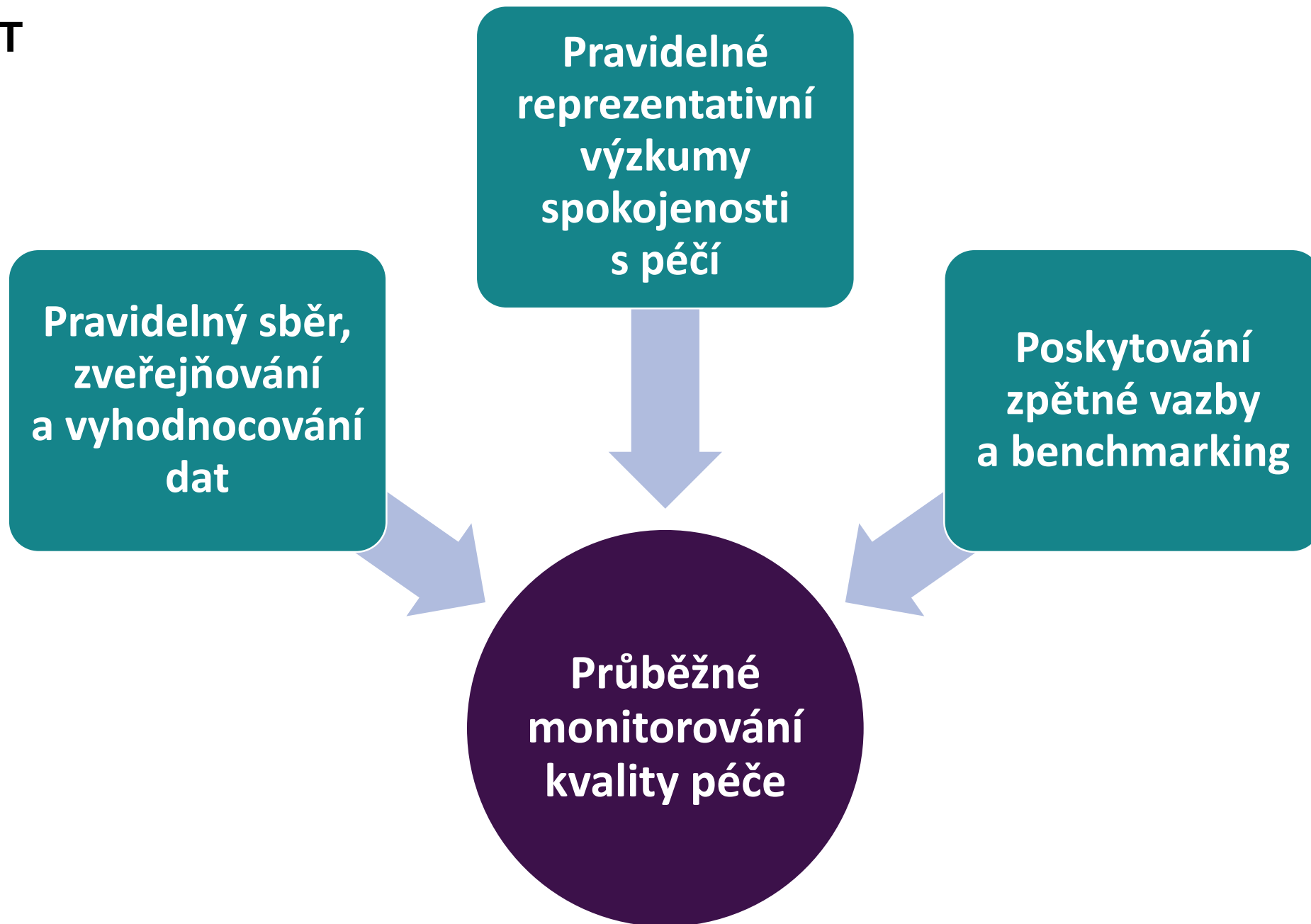
II. OBLAST

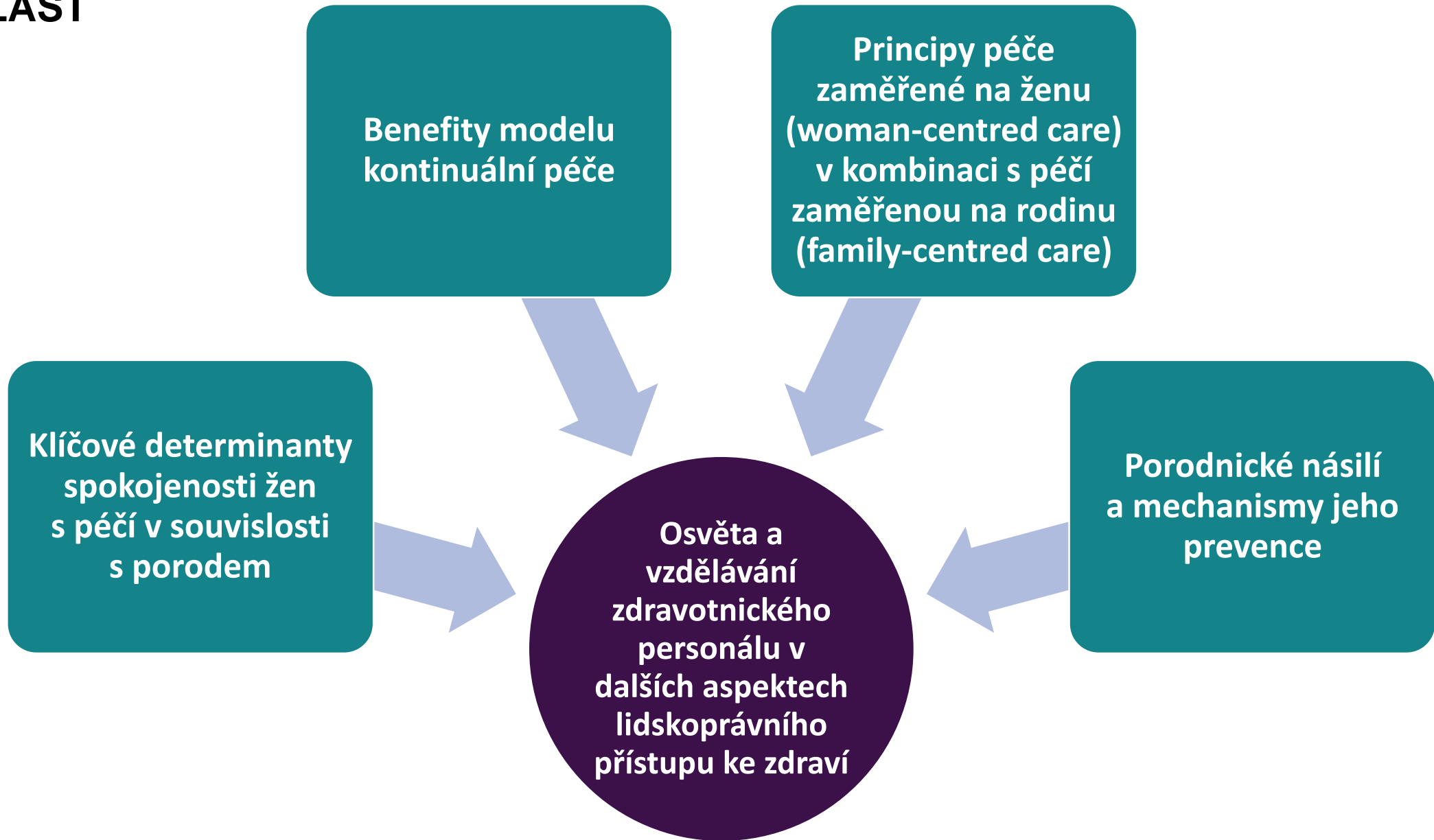
III. OBLAST

IV. OBLAST

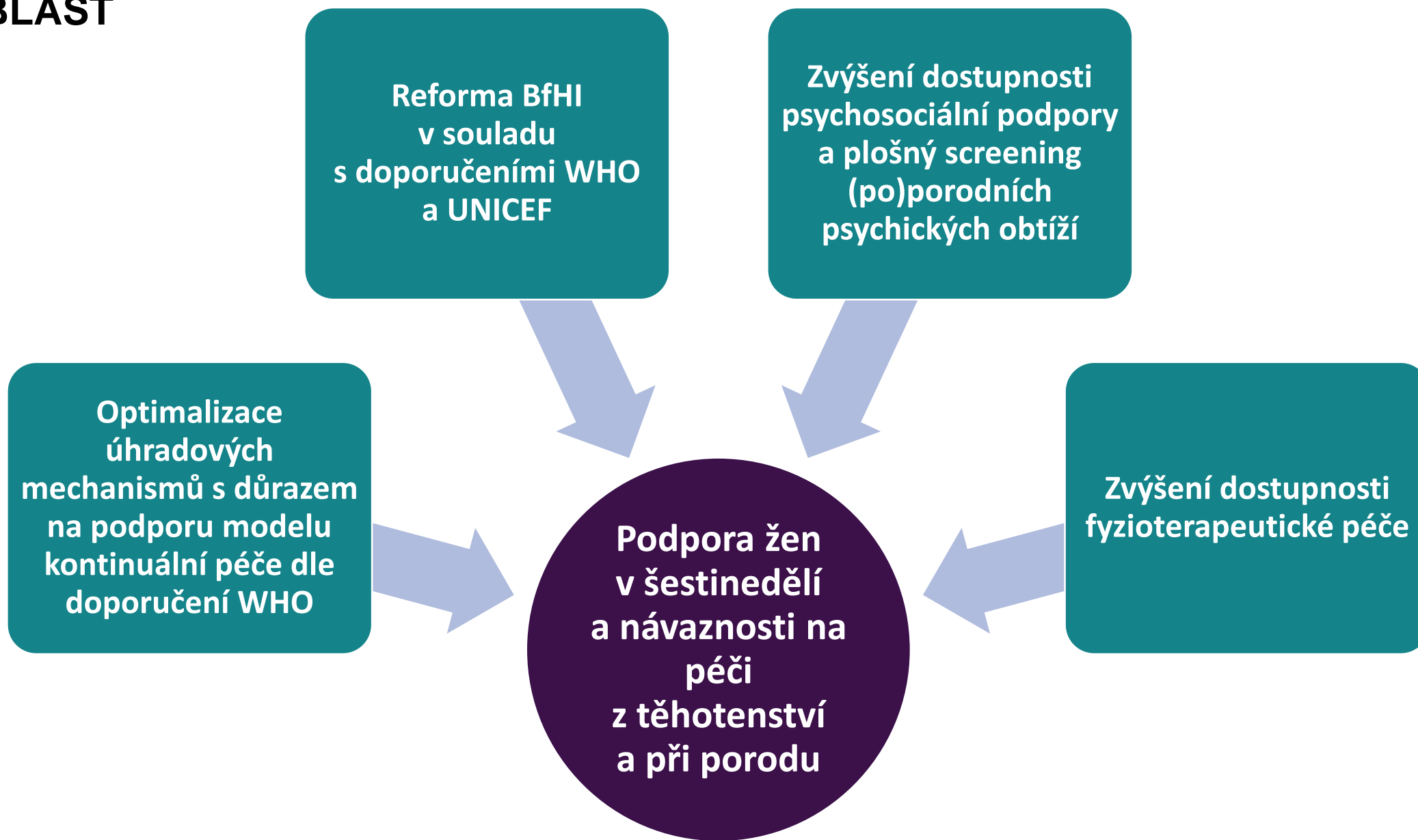
V. OBLAST

VI. OBLAST

VII. OBLAST

DĚKUJI ZA POZORNOST

LUCIE.HRADECKA@VLADA.GOV.CZ